N°. 8.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 28 JANUARIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende op Art. 130 van het REGLEMENT OP HET WEREN VAN BRAND, binnen deze Stad, gearresteerd bij den RAAD, den 11. September 1822, Litt. G, houdende, dat jaarlijks de Artikelen 1 tot en met 41, en van 93 tot 119 ingesloten, zullen worden Gepubliceerd; zijnde van den volgenden inhoud:

ART. 1. Geene woonhuizen, magazijnen of andere gebouwen zullen mogen worden gemaakt, dan waarvan de gevels, en de overige muren zijn gemetseld van steen en kalk, en niet anders mogen worden gedekt, dan met leijen, pannen, tegels, of ander hard dak.

ART. 2. Geene schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, van hout gemaakt, mogen tevens een woonhuis, magazijn, of ander gebouw, waarin stookplaatsen zijn, worden gesteld, maar zullen daarvan in hunnen omtrek moeten blijven verwijderd ten minsten vier Nederlandsche ellen.

De voorschrevene schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, zullen niet mogen zijn gedekt met riet, maar met hard dak.

ART. 3. Geene scheidingen tusschen gebouwen zullen mogen worden gemaakt van hout, maar moeten worden opgemetseld van steen en kalk. — Indien zoodanige houten scheidingen bestaan, zullen dezelve niet mogen worden hersteld, maar vervangen worden door eene, met kalk en steen opgemetselde muur.

ART. 4. Geen vuur zal mogen worden gestookt dan in daartoe bekwame stookplaatsen of schoorsteenen, gemetseld van steen en kalk, en opgetrokken ten minsten eene Nederlandsche el boven de nok van het dak.

ART. 5. In de schoorsteenen zullen geene [illegible], balken, ribben of eenig ander houtwerk mogen worden ingemetseld, al waren die ook met blik, ijzer, lood, of eenig ander brandafwerend toevoegsel bekleed.

ART. 6. De schoorsteenen op de bovenste verdiepingen zullen op wulven van steen moeten worden gemetseld, en nimmer op bindten of balken mogen rusten.

ART. 7. In eene gemeene muur, mogen de bindten, komende tegens eene haardstede of schoorsteen van den buurman, niet dieper worden gelegd dan op de helft of in het hart van den muur; zullende ook de gene, die tegen eene gemeene muur een haardstede of schoorsteen zal maken, gehouden zijn, de bindten van zijn buurmanshuis zoo verre te doen weghakken en met steenen bezetten.

ART. 8. Geene schoorsteenen zullen mogen worden opgebouwd of veranderd, dan na voorafgaande inspectie en goedkeuring van den Stads Architekt.

ART. 9. De Schoorsteenvegers zullen geene schoorsteenen, welke niet overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement zijn gemaakt, vermogen te vegen, maar daarvan aanstonds kennis moeten geven aan den Stads Architekt. Gelijk ook de Timmerlieden of Metselaars geen schoorsteen, strijdig met die bepalingen, zullen mogen maken.

ART. 10. De Ingezetenen zijn verpligt tot het schoonhouden der stookplaatsen, om dezelve ten minsten eenmaal in het jaar, gedurende de maanden Mei, Junij of Julij, te doen vegen, en daarvan bij visitatie der Brandmeesters te doen blijken.

ART. 11. De Brandmeesters zullen bij de ingezetenen in de inspectiën der stookplaatsen niet mogen worden belet of belemmerd.

ART. 12. Iemand welke tot de uitoefening van zijn bedrijf vuur gebruiken moet, zal geene ovens, eesten, smeltbakken, ketels, of ander benoodigd toestel, onder welke benaming ook, mogen daarstellen, dan na dat alvorens de toestel en inrigting zijner vuurplaats, door den Stads Architekt zal zijn onderzocht en goedgekeurd, en bevonden zal zijn, dat uit de constructie geen gevaar voor brand te vreezen is. De vuurplaats zal altoos van steen en kalk moeten zijn zaamgesteld.

ART. 13. In onbewoonde huizen zal geen vuur mogen worden gebruikt, dan na voorafgaand consent van den Brandmeester van de wijk waartoe het huis behoord.

ART. 14. De vergaarbakken tot het bergen van asch en vuilnis, zullen niet anders dan van steen mogen zijn vervaardigd en met bekwame sluitende luiken bedekt. Niemand zal daarin heeten asch mogen brengen, of buiten op de straten of grachten werpen. — Het verzamelen of bewaren van asch op zolders, kamers, in houten getimmertens en diergelijken, is derhalve ten strengste verboden.

ART. 15. Kolen, hout, turf, krieken, krullen, mastappels, heide, vlas, hennip, linnen, papier, hooi, stroo en andere ligt vuurvattende stoffen en brandmaterialen, zal niemand mogen liggen of houden binnen eene Nederlandsche el afstands van de schoorsteenpijp.

ART. 16. Geene brandmaterialen, geschikt tot het onderhouden van het vuur in de stookplaatsen, noch eenige andere, bij art. 15 aangenoemde voorwerpen, zullen binnen den afstand van eene Nederlandsche el, bij de vuur- of stookplaats mogen worden gelegd.

ART. 17. Het is verboden des morgens vóór vijf ure en des avonds na negen ure, bij ontstoken licht, te timmeren, te hekelen of te vlassen, en daarbij ander licht te gebruiken dan hetgeen is geplaatst in een wel gesloten lantaarn. Het is mede verboden om op zolders, in achterhuizen, of in achterkamers te vlassen of te hekelen.

ART. 18. Bij het lossen, laden, of verwerken van ligt brandvattende goederen, alsmede in stallen, timmermanswinkels, timmerwerven, pakhuizen, bergplaatsen van hooi of stroo, bewaarplaatsen van traan, olie en sterke dranken, of in andere gevaarlijke plaatsen, zal geen tabak mogen worden gerookt.

ART. 19. Niemand zal vermogen eenige gedoofde kolen, krieken, houtskolen, bolsters of doppen, te liggen, te houden, of te bewaren op eene andere wijze dan in steenen, koperen, ijzeren, of dergelijke potten van harde stof, en wel gesloten met steenen, koperen, ijzeren en dergelijke deksels.

ART. 20. Ten einde onverwachte ontvonking van bolsters of doppen voor te komen, zullen alle degenen welke bolsters of doppen uitbranden, zulks alleen en niet anders dan des voormiddags vermogen te doen.

(*Vervolg hierna.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten Januarij.

De Nationale Vergadering heeft gisteren twee besluiten genomen nopens het budget. Een dier besluiten is bepaald eene nederlaag voor het ministerie. Het betrof namelijk het voorstel, om eene commissie van 30 leden te benoemen, welke belast zou zijn, de begrootingen van ontvangsten en uitgaven te onderzoeken. Hierdoor zou het comité van finantiën vervallen. Met 374 tegen 322 stemmen is besloten, het voorstel naar de bureaux te verzenden. Dit is daarom nadeelig voor het ministerie, naardien door die stemming bij de vergadering het denkbeeld blijkt te bestaan, zelve de begrootingswetten te behandelen, en vooreerst dus niet tot hare ontbinding over te gaan.

Men verzekert, dat een lid, aan de ministers zijn voornemen te kennen gegeven hebbende, eene interpellatie nopens de clubs te doen, de stellige verzekering zou ontvangen hebben, dat het kabinet binnen kort een ontwerp tot sluiting der clubs zou aanbieden.

Bij de opening der zitting van de Nationale Vergadering van heden, heeft de heer *Bugeaud* eene petitie van 7500 kiezers uit het departement der Beneden-Charente aangeboden, bij welk stuk de onmiddellijke ontbinding der vergadering verlangd wordt. De heeren *Crandin*, *Charancey* en *de Mornay* hebben soortgelijke petitiën ingediend, waarvan een door 18,000 kiezers uit het departement der Beneden-Seine onderteekend was. Ook werden enkele petitien van eene tegenovergestelde strekking ingediend, doch deze droegen slechts weinige onderteekeningen. Vervolgens heeft de vergadering hare beraadslaging over het wets-ontwerp betrekkelijk den staatsraad voortgezet; waarbij echter wederom zeer weinig belangstelling in dit wets-ontwerp aan den dag werd gelegd. De verkiezing van de commissie voor het onderzoek van het voorstel van den heer *Billault*, betrekkelijk het budget, is niet ten voordeele van het ministerie uitgevallen, daar de meerderheid der door de bureaux gekozen leden dier commissie het bedoelde voorstel is toegedaan.

— Ten bewijze hoe zeer de tegenwoordige regering van hare zijde den vrede van Enropa wenscht te bewaren, wordt in bijzondere berigten uit Parijs gewezen op de bezuinigingen met opzigt tot de departementen van oorlog en marine, die bij de laatstelijk aan de nationale vergadering ingediende begrooting voor 1849 zijn voorgedragen. De getalsterkte van het leger bedroeg op den 1sten December 1848 502,196 man, en dit cijfer zou volgens de bedoelde begrooting in den loop van 1849 tot 380,824 gebragt worden. Het eindcijfer der begrooting van oorlog zou in vergelijking met het vorige jaar 75,111,450 fr. minder bedragen. Op de begrooting voor het departement van marine zou 22,073,029 fr. bezuinigd worden. De active vloot zou bestaan uit 10 linieschepen, 8 fregatten, 18 korvetten, 24 brikken, 12 transportschepen en 24 kleinere schepen; voorts uit 10 stoomfregatten, 12 stoomkorvetten en 34 andere stoomschepen; de bemanning zou uit ongeveer 20,000 matrozen bestaan.

Verder wordt omtrent deze begrooting medegedeeld, dat het geheele cijfer der uitgaven bedraagt 1,655,692,541 fr., waaronder voor de schuld 455,396,796 fr., voor de verschillende ministerien 962,418,126 fr., en voor de kosten der monopoliën en de perceptie der belastingen 156,522,509 fr. Het totaal der inkomsten is geraamd op 1,441,732,007 fr., waaronder voor de directe belastingen 426,040,014 fr. en voor de indirecte belastingen 703,025,000 fr. Er zou alzoo voor het jaar 1849 een tekort van 213,960,534 fr. bestaan.

— Volgens Italiaansche dagbladen trekken de Oostenrijksche troepen op den linker oever van den Po bijeen, en was het Oostenrijksche hoofdkwartier laatstelijk te Ariano gevestigd.

— Men spreekt veel van een belangrijken brief, door den Prins *van Canino* uit Rome aan den Voortzitter der Republiek geschreven, en waarin, naar men beweert, zou gezegd worden, dat, indien een Fransch leger gezamenlijk met Oostenrijk in den Romeinschen Staat tusschen beiden kwam, hij zekere brieven zou openbaar maken, zeer ten nadeele van *Lodewijk Napoleon* kunnende strekken. In hoe verre een en ander waarheid zij, weet men niet, doch zoo veel is zeker, dat van onderscheidene zijden alles aangewend wordt, om het den Voorzitter moeijelijk te maken.

— De berigten uit Rome melden, dat de meeste Romeinsche diplomatische agenten bij de verschillende Europesche hoven, weigeren aan het nieuwe bewind te gehoorzamen en alleen het gezag des Pausen erkennen, zoodat, naar men verzekerde, eene der eerste daden van de constituante zou wezen andere agenten te benoemen. Men voorziet hiervan groote moeijelijkheden voor de vreemde, vooral voor de Italiaansche hoven, naardien de beide gezantschappen, tegenover elkander zullen staan.

— Volgens berigten uit Madrid van 18 Januarij, had de regering dien dag de tijding ontvangen, dat twee kleine benden van Carlisten en republikeinen, ongeveer 200 man sterk, uit Frankrijk de eene in Guipuscoa, de andere in Navarra binnengetrokken waren. De eerste had Guipuscoa spoedig moeten ontruimen en was door de troepen achtervolgd, naar Navarra geweken. Men meende dat die benden bij de bevolking geene ondersteuning zouden vinden en dus spoedig over de grenzen zouden moeten terugkeeren. Deze beweging werd geacht te moeten strekken ter ondersteuning der nog niet onderdrukte oproerlingen in Katalonie, welke echter door den generaal *Concha* ijverig werden vervolgd.

Van den 25sten.

De Nationale Vergadering heeft weder op eene driedubbele wijs van hare vijandige houding tegen het gouvernement doen blijken. In de eerste plaats heeft de heer *Grevy*, als rapporteur der commissie voor het onderzoek van het voorstel des heeren *Rateau*, tot de spoediger ontbinding der vergadering, bepaaldelijk de verwerping van dat voorstel voorgesteld, onder het gedurig herhaald gejuich van de linker zijde en ook dikwijls van andere leden. De heer *de Grevy* zeide onder anderen: «De vergadering kan niet zwichten voor de houding en de taal van het ministerie. Het ministerie wijst de ondersteuning van de hand die de vergadering het aanbood; het zegt openlijk tot haar, dat zij haar tijd gehad heeft, dat haar mandaat verstreken is, dat zij moet uiteengaan. Zal de vergadering aan zoodanig bevel gehoorzamen? Ging zij uiteen, dan zou zij in 't oog van het land eene zware verantwoordelijkheid op zich nemen. Ik bedoel dat stelsel van vreesaanjaging en zedelijk geweld; ik bedoel die dagbladartikels, die petitiën. . . . Het aanhangig vraagstuk betreft de onafhankelijkheid en de waardigheid der vergadering, enz. — Volgens den heer *Grevy* bedroeg het getal der onderteekenaars van petitiën tot ontbinding der vergadering nog slechts ruim 173,000.

Het tweede blijk van vijandschap tegen het ministerie was een rapport van den heer *Billault*, voorstellende dat de vergadering zich onmiddellijk met de budgetten van 1849 in de bureaux bezig hield. Eindelijk droeg van die gezindheid ook blijk de benoeming eener commissie tot onderzoek van een ontwerp betrekkelijk eene school van administratie; de meerderheid dier commissie is tegen het voorstel van het ministerie.

In die omstandigheden zal het spoedig tot een beslissenden strijd tusschen het ministerie en de vergadering moeten komen. — Naar men zegt is het gouvernement voornemens morgen een ontwerp tot sluiting van de clubs aan te bieden; natuurlijk zal dit eene nieuwe aanleiding daartoe geven.

— Het gouvernement heeft in de dagbladen doen logenstraffen, dat de Prins *van Canino* gedreigd had een aantal brieven van den president der republiek openbaar te maken, die dezen in 't openbaar gevoelen zouden kunnen schaden, ingeval Frankrijk in Italië ten voordeele van den Paus tusschen beide kwam.

— De *Moniteur* houdt talrijke benoemingen van prefecten en sousprefecten, allen in een geest dat men gematigde en in administratiezaken bekwame mannen heeft op het oog gehad.

— Volgens de courant van Genua, zou een korps van 8000 Napolitanen, onder den generaal *Zucchi*, op het punt staan om in de Romeinsche staten te dringen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 45,40; 5 pCt. 75; Nap. renten 80; Rom. Leening 68⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Januarij.

De verkiezingen van kiezers voor de nieuwe Pruissische Nationale Vergadering zijn te Berlijn nagenoeg afgeloopen, en bijna uitsluitend in den geest der Democratische Partij uitgevallen, zoo zelfs dat de door de Justitie vervolgde Democraten *Anneke*, *Beckhausen*, *Bekker*, *Essex* en *Schneider*, tot kiezers benoemd zijn. Deze uitslag wordt echter door de organen der Constitutionnele Partij minder beschouwd als bewijs voor den heerschenden volksgeest, dan als een gevolg der verregaande laauwheid van vele stemgeregtigden, die verzuimen van hun regt gebruik te maken.

Ook in de Rhijn-provinciën heeft, volgens de *Köllnische Zeitung* van heden de constitutionnele of behoudende partij bij de verkiezing der kiezers, op de meeste plaatsen het onderspit gedolven. Te Keulen en te Bonn behooren twee derden der kiezers tot de demokratische partij, velen daaronder zelfs tot den stand der werklieden. Te Coblenz zijn van de 77 kiezers, welke in die stad te benoemen waren, 76 kandidaten derzelfde partij verkozen. Zelfs bij de bezetting moeten de meeste keuzen in dien zin uitgevallen zijn. Te Ehrenbreitstein, Dusseldorf en Aken is de uitslag voor de constitutionnele partij niet veel gunstiger geweest; zelfs te Elberfeld zijn de keuzen slechts voor de helft op hare kandidaten gevallen. Degenen die wenschen dat de door den Koning aan het land gegeven constitutie door de nieuwe kamers moge verworpen worden, verheugen zich over deze uitkomst. De *Köllnische Zeitung* meent echter dat zij zich te vroeg verheugen. «Niet alle kandidaten der demokratische partij, zegt zij, zijn voorstanders van het beginsel dat alles omvergeworpen moet worden, en men mag zich vleijen dat velen hunner zich wel zullen bedenken, alvorens zij hunne stem geven tot de verkiezing van afgevaardigden, die door het verwerpen der constitutie van 5 December, de revolutie zouden willen bestendigen."

— Het gerucht wegens de vorming van een nieuw Pruissisch Kabinet, door den heer *Camphausen*, verlevendigt zich te Berlijn. Men zegt zelfs dat de tegenwoordige eerste minister, graaf *von Brandenburg*, reeds eenige dagen geleden zijn ontslag heeft ingediend, en dat het, indien het ook nog niet door den Koning aangenomen is, nogtans weldra aangenomen zal worden.

— De Koning van Pruissen heeft, onder anderen, den heer *Guizot*, lid der Fransche Akademie, de orde van Verdienste voor wetenschappen en kunsten verleend.

— De heer *von Unruh* heeft een exemplaar zijner veel gelezen brochure, in welke hij zijn politiek gedrag verklaart en regtvaardigt, den Koning toegezonden, vergezeld door een brief, waarin hij zijne diepe smart betuigt dat men hem, ten gevolge zijner jongste bemoeijingen, als een vijand des Koningdoms en als een anarchist heeft zoeken verdacht te maken, en Z. M. bezweert niet alleen diegenen als zijne ware vrienden aan te merken, die tegenwoordig uit een den vroegeren Landdag vijandigen zin invloed op zijne besluiten trachten te verkrijgen.

— Men gelooft dat de heer *Arago* als gezant der Fransche Republiek te Berlijn door den heer *Humann* vervangen zal worden. *Louis Napoleon* zou den zoon des maarschalks *Ney* in die betrekking derwaarts hebben willen zenden, maar het Pruissisch Kabinet ten stelligste daartegen geprotesteerd hebben.

— De beide Saksische kamers hebben den 18den eenparig besloten, uit hoofde der tegenwoordige omstandigheden, van hun regt, tot het indienen van een adres in antwoord op de troonrede, voor dezen keer, geen gebruik te maken.

In de zitting van den 19den is voorgesteld, te protesteren tegen de opdragt der regering van Duitschland aan een onverantwoordelijk en erfelijk opperhoofd, of aan een der thans regerende Vorsten, en te verklaren, dat men aan het hoofd van Duitschland een verantwoordelijk president geplaatst wenscht te zien, en dat men elke niet waarlijk democratische beslechting van het vraagstuk wegens het Duitsche opperhoofd als heilloos beschouwt.

Den 20sten is dit voorstel, niettegenstaande de pogingen der regering daartegen, met bijna eenparige stemmen aangenomen.

— Den 23sten is alhier bij de Nationale Vergadering beraadslaagd over het vraagstuk nopens de erfelijkheid van het Rijksopperhoofd. De commissie was deswege zoodanig verdeeld, dat zij geen voorstel van de meerderheid kon doen, maar voorstellen van vier minderheden deed. Het eerste wil de erfelijkheid, het tweede eene keuze levenslang, een derde eene keuze voor 12, een vierde eene keuze voor 6 jaren.

De heer *Ahrens* opende de discussie tegen de erfelijkheid, welke hij als gevaarlijk voor de nieuw verworvene vrijheid beschouwde, terwijl door de belangen der dynastie, die van het volk zouden onderdrukt worden. De erfelijkheid had zich zelve overleefd en behoorde niet meer tot de nieuwe orde van zaken. — Nog onderscheidene leden voerden het woord, waaronder vooral opmerking verdiende de heer *Dahlmann*, die de erfelijkheid verdedigde. Naar zijne meening, kon het opnemen van Duitschland in de rij der Europesche groote Mogendheden niet dan door Pruissen plaats hebben, en eene Mogendheid als deze kon niet als proeve tot opperhoofd genomen worden.

Het is gisteren nog niet tot eene beslissing gekomen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 3 Januarij, was de nieuwe Onderkoning van Egypte, *Abbas*-Pacha, die te Konstantinopel verwacht werd om in zijne nieuwe waardigheid den Sultan te huldigen, eenige dagen te voren aan boord van de stoomboot *Medschidie* in de Dardanellen aangekomen, alwaar hij quarantaine moest houden. Aangaande de eerste handelingen van den nieuwen regent van Egypte, worden in een door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld schrijven uit Alexandrie van 8 Januarij, de volgende bijzonderheden medegedeeld:

«*Abbas*-Pacha, door den goeden wil bezield om overeenkomstig de behoeften des tijds verbeteringen in het beheer des lands in te voeren, heeft gelukkig ingezien dat Egypte slechts eene kleine provincie is, en dat, om dit land tot een zekeren trap van beschaving te verheffen, slechts zulke ondernemingen bevorderd mogen worden, welke deszelfs krachten niet te boven gaan. Dien ten gevolge heeft hij vóór zijn vertrek naar Konstantinopel bevolen de door zijnen grootvader *Mehemed*-Ali naar het voorbeeld van soortgelijke inrigtingen in Frankrijk en Engeland op veel te uitgebreiden voet aangelegde fabrieken, tot op eene mindere schaal terug te brengen; het getal der jongelieden welke ten koste der regering onderwezen worden, aanmerkelijk te verminderen, de examina moeijelijker te maken en slechts zulke jongelingen toe te laten wier natuurlijke aanleg eene voldoende uitkomst doet verwachten; van de dertig duizend man zeer middelmatige troepen slechts negen duizend in dienst te houden, deze evenwel tot bekwame soldaten te vormen, hun eene betere kleeding en voedsel te verschaffen en eene hoogere soldij toe te staan. Met betrekking tot den handel is het voor de met Egypte in handelsbetrekking staande landen van het uiterste gewigt, dat de nieuwe Onderkoning het door de Turksche beambten op de schandelijkste wijze misbruikte monopolie, waaraan *Mehemed*-Ali de producten van Abyssinie, Sudan enz. onderworpen had, voorloopig heeft opgeheven. De waarschijnlijkheid die er bestaat dat die afschaffing ook in de toekomst zal blijven bestaan, heeft reeds vele lieden doen besluiten om naar de genoemde landen te reizen, ten einde aldaar gom, goud, olifantstanden en andere koopwaren in te ruilen."

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Januarij.

Z. K. H. de Prins van Oranje arriveerde zondag morgen ten acht ure, aan boord der stoomboot *Ocean*, van Scheveningen te Blackwall, waar de Nederlandsche minister graaf *Schimmelpennick* zich reeds vroegtijdig bevond, om den prins te begroeten.

— Gisteren werd aan het bureau van buitenlandsche zaken een Kabinetsraad gehouden, die twee uren duurde.

— De gunstige ontvangst der voortreffelijke platen van *G. Cruikshank*, onder den naam van *de Flesch* zoo algemeen bekend, heeft het denkbeeld

doen ontstaan, tot het vervaardigen van een stel andere platen, welke als tegenhangers der genoemde kunnen worden aangemerkt, daar zij ingsgelijks den dronkaard, doch niet in zijn steeds dieperen val, maar in zijne trapswijze hoogere verheffing en wel door middel des bijbels, tot onderwerp hebben. Op de eerste van dit zestal houtsneêplaatsen, door *G. Measom* bewerkt, ziet men den dronkaard, door zijne drinkebroers omringd, in de kroeg; op de tweede bezoekt hem een geestelijke, en schenkt hem een bijbel; op de derde wordt hij, met zijne familie daarin lezende, voorgesteld; op de vierde treft men hem met vrouw en kinderen in de kerk aan; op de vijfde staat hij met den bijbel in de hand afgebeeld, een vroegeren drinkmakker vermanende, terwijl de zesde plaat den eens zoo diep gezonken man op zijn sterfbed voorstelt, rustig en kalm den dood inwachtende. Ook deze platen zullen gewis, naar men wenscht, grooten aftrek vinden en van gelukkige uitwerking zijn.

— Van St. Helena meldt men den 30 November, dat de nieuwe Gouverneur der Portugesche bezittingen op de zuidkust van Afrika, zijne betrekking te Loanda aanvaard heeft, en dat de vloot van kruisers, onder een nieuwen opperbevelhebber, ijverig op de kust bezig was met het fnuiken van den slavenhandel. Hierin zag men zich echter merkelijk belemmerd door een nieuw verdrag met Brazilië, waardoor het nemen van slavenschepen onder de vlag dier Natie tot binnen drie mijlen van de kust beperkt wordt, terwijl op verderen afstand de slavenhaler ongemoeid kan blijven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten Januarij.

Het heeft aan Hare Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Prinses *van Oranje* behaagd, aan de Dames-vereeniging *Dorkas* alhier, te doen toekomen twee prachtige beschilderde Vasen, strekkende tot eenen prijs, bij eene voorgenomene verloting van allerlei voorwerpen en handwerken, ter uitbreiding harer middelen tot betoon van liefdadigheid.

Z. M. de Koning heeft door tusschenkomst van Hoogstdeszelfs thesaurier, de heer *D. Ragay*, aan HH. Burgemeester van Werkendam en de Werken, ten behoeve van de slagtoffers der overstroomingen in den nacht van 17 op 18 dezer, doen toekomen de aanzienlijke gift van *f* 2000. — Ook heeft Z. M. aan de nagelatene betrekkingen der onlangs te Scheveningen verdronken visschers eene gift geschonken van *f* 200.

— Naar men verzekert zal H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen, die een geruimen tijd op haar buitenverblijf in de Voorburg heeft doorgebragt, eene buitenlandsche reis naar Italie ondernemen.

— Bij Koninklijk besluit van den 19den Januarij 1849, n°. 58, is aan *H. W. Tydeman*, emeritus-hoogleeraar bij de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Leyden, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 3500 'sjaars, op grond van art. 48 der wet op de burgerlijke pensioenen van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24).

— De *Staats-Courant* deelt heden een Koninklijk besluit van den 7. Augustus 1847 mede, waarbij, op het ingediend request van de Nederlandsche Handelmaatschappij, gevestigd te Amsterdam, daarbij overleggende het ontwerp der acte, waarop die Maatschappij van 1 Januarij 1850 af zal worden voortgezet, bewilliging wordt verleend aan de voortzetting der bovengenoemde vennootschap.

In hetzelfde nommer der *Staats-Courant* wordt het begin der bij genoemd besluit goedgekeurde acte medegedeeld, welke mededeeling in dat blad zal worden voortgezet. Daaruit blijkt, onderanderen, dat Z. M. de Koning aandeelhouder is in deze naamlooze vennootschap voor de som van *f* 2,592,000; Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden voor die van *f* 1,560,000; H. K. H. prinses *Albert* van Pruissen voor *f* 1,560,000; Z. K. H. de Prins *van Oranje* voor *f* 75,000; Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden voor *f* 75,000, en H. K. H. de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach voor *f* 75,000, enz.

— Naar men verneemt is, door Diakenen van de Hervormde gemeente te Leyden, een verzoek ingediend aan de Regtbank, om kosteloos te procederen tegen Burgemeester en Wethouders, tot herstelling in het bezit en het bestuur van het Huiszittenhuis, waaruit zij op den 3den Junij 1848 geweldadig zouden zijn verdreven. Voor de Diakenen zal optreden mr. *N. Sikkel Groos*, een der vroegere regenten van het voormelde gesticht, voor Burgemeester en Wethouders mr. *J. E. Goudsmit*.

— De *Amsterdamsche Courant* behelst het volgend berigt, van 23 dezer: «Gisteren morgen verloor de Ned. Herv. gemeente alhier haren oudsten leeraar, den weleerw. zeer gel. heer *R. J. van der Meulen*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij bereikte den hoogen ouderdom van 80 jaren, waarvan hij ruim 55 jaren in de bediening van het Evangelie, en ruim 36 jaren in de gemeente te dezer stede werkzaam was. Eene kortstondige ziekte nam hem weg, nadat hij nog met opgewektheid voor het garnizoen op den 14 dezer gepredikt had. Hij wordt diep betreurd door zijne eenig overgebleven dochter en door zijne gemeente, die tot het einde zijns levens den hoogsten prijs op zijne bediening stelde."

— Met leedwezen verneemt men, dat de WelEdel Gestrenge heer *M. J. E. Aikema*, 1ste luitenant van den generalen staf, die de betrekking van onder-gouverneur van Z. K. H. den *Erfprins* bekleedde, voor eenige dagen, aan de gevolgen eener spoedig toegenomen borstkwaal, overleden is.

— Te Zwolle is, den 21 dezer, in hoogen ouderdom overleden Jhr. *A. J. B. van Suchtelen van de Haer*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van de ridderschap van Overijssel, oud burgemeester van Deventer, oud lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, enz., enz.

— Dezer dagen is te Amsterdam in het buiten-gasthuis overleden eene vrouw, welke in 1797 in dat gesticht als krankzinnig opgenomen en aldaar mitsdien ruim 51 jaren is verpleegd geworden.

— Uit Gorinchem schrijft men, dat, bij den hoogen vloed van woensdag, het water over den Dusselschen dijk is geloopen, en die dijk, niettegenstaande alle aangewende pogingen, in den daarop volgenden nacht is bezweken, waardoor nu de Dusselsche polder is ondergeloopen, en het te wachten is dat de watervloed zich ook over de dorpen Meeuwen, Eethen, Genderen en zoo tot Heusden uitstrekt.'

— De *Groninger Courant* deelde eenige dagen geleden een uitvoerig adres mede, hetwelk, uit 12 gemeenten van het tweede kiesdistrict der provincie Groningen, geteekend door 518 kiesbevoegde ingezetenen, aan Z. M. den Koning verzonden is, en in de overige gemeenten, ten zelfden einde, nog, dagelijks door stembevoegden onderteekend werd.

Het ontbreekt dit adres althans niet aan vrijmoedigheid. De adressanten naderen daarmede den Troon, om onbewimpeld hun oordeel kenbaar te maken over het bekend verslag der toen nog tijdelijke, thans definitieve Ministers, over de grondslagen welke, door vereenvoudiging onzer Staatsinstellingen, tot besparing van uitgaven, dat is tot bezuiniging, leiden kunnen. Zij gaan de bestanddeelen van dat verslag niet in cijfers na, maar bepalen zich met beginselen ter toetse te brengen, en meenen dat de inleiding hun daartoe genoegzame gelegenheid aanbiedt. «Wij hebben (dus luidt het) zeggen Uwer Ms. Ministers, ons tot een naauwgezet onderzoek begeven van al de hoofdstukken der Staatsbegrooting, de instellingen daarin voorkomende, enz., den leiddraad gevolgd, door de Staatsbegrooting aan de hand gegeven, enz." — Deze wijze van beschouwen bewijst, naar de zienswijze der adressanten, ten duidelijkste, óf dat de opgedragen taak de krachten der uitvoerders te boven ging, óf dat zij den wil niet hadden die uit te voeren in den geest, waarnaar de Natie herhaalde malen had te kennen gegeven dat zij in het vervolg wenschte geadministreerd te worden. Het kon toch, wordt gezegd, de bedoeling des Konings niet zijn geweest, en strijdt stellig met de hoop en verwachting der Natie, dat de vruchten harer lijdzaamheid en onderwerping zich zouden oplossen in de besnoeijing van eenige weinige cijfers, hier en daar in de ontelbare onderdeelen der Staatsbegrooting voorkomende; dat het naauwgezet onderzoek tot bezuiniging en vereenvoudiging tot niets beters leiden zou, dan tot eene besparing van uitgaven van hoogstens *f* 2,181,874,34½, op het cijfer van ruim 765½ tonnen gouds. — De adressanten hadden zich voorgesteld, dat de Ministers een onpartijdig doch grondig onderzoek zouden hebben ingesteld naar het vermoedelijk cijfer van uitgaven, dat, in verhouding tot het nationaal vermogen, de bronnen van volksbestaan en de tijdsomstandigheden, als het hoogste erkend behoorde te worden hetwelk van de Natie zou kunnen worden gevorderd, zonder gevaar om haar trapswijze meer en meer te verarmen, en op den duur aan eene geheele uitputting prijs te geven. Zij betoogen vervolgens, van hun standpunt, dat deze wijze van beschouwing noch ongegrond, noch belagchelijk, noch in de uitvoering onmogelijk is.

Vraagt men nu wat de suppliantenda n eigenlijk willen? «Met onverbiddelijke gestrengheid moet (zeggen zij) de groote Staatsmachine van de tallooze onnutte raderen worden ontdaan, die hare weldadige werking verlammen, alle ontwikkeling van nijverheid belemmeren, in plaats van leven en bedrijvigheid uit te lokken, lusteloosheid en kwijning ten gevolge hebben;" ook achtten zij het noodig aan Z. M. kenbaar te maken, dat de bepaling der tegenwoordige Grondwet omtrent de civiele lijst nadeelig werkt op de bezuiniging en vereenvoudiging in het beheer van 's Lands geldmiddelen, en op de aankweeking dier gevoelens van eerbied, achting en liefde, welke als de eenige hechte banden tusschen het Volk en zijnen Vorst te beschouwen zijn.

Voorts ontbreekt, naar der supplianten oordeel, aan het verslag een hoofdvereischte, om het doel van Z. M. op eene duurzame wijze te bereiken, namelijk het openen van geheel nieuwe en het verbeteren van reeds bestaande bronnen van volksbestaan. Zij schijnen een geheel nieuw administratief- en belastingstelsel te willen; de middelen van volksbestaan in al deszelfs vertakkingen met een nieuw leven bezield, belemmeringen weggenomen, nieuwe kanalen aangewezen, nieuwe en ongekende wegen voor scheepvaart en nijverheid ontsloten, enz.

Op de nieuw te Constitueren Vergadering blijft hun oog wel gevestigd, maar dit is, zeggen zij, juist wat hen het meest bezwaart. Zal die Vertegenwoordiging aan hunne hoop voldoen, dan is de toekomst ver van onbeneveld, — en zal zij dat niet, maar de nieuwe wetten en verordeningen, op de beginselen van het verslag gebouwd, aannemen, wat (vragen zij) moet de Natie dan? Het zijn al die overwegingen, welke hen hebben doen besluiten zich ridderlijk (gelijk zij het noemen) tot den Koning zelven te wenden, met *submis* verzoek; dat het hem behagen moge de beginselen van het meergenoemd verslag goedgunstig in nadere overweging te willen nemen.

— De Boekdrukker en Boekhandelaar *P. J. van Dijk* te Schiedam, het nut en de volstrekte noodzakelijkheid der openbaarheid in Staatszaken begrijpende en in die algemeen erkende behoefte wenschende te voorzien, is voornemens, een werk uit te geven onder den titel van: *Handelingen der Staten-Generaal*, in octavo formaat, compres doch helder gedrukt, voor een zeer matigen prijs en in Afleveringen die elkander met den grootst mogelijken spoed zullen opvolgen; in welk werk achtereenvolgende al het merkwaardige zal worden opgenomen dat bij de Staten-Generaal voorvalt.

Bovengenoemde is echter ten volle overtuigd dat de medewerking van alle Leden der Beide Kamers van de Staten-Generaal, alleen in staat is hem, in zijn voornemen naar wensch te doen slagen. Hij heeft zich dus bij Circulaire aan allen gewend, met verzoek hem die medewerking niet te willen ontzeggen; van sommige zijden heeft hij bereids toezegging ontvangen.

— Aan de met de landpost ontvangen Oost-Indische berigten ontleenen wij nog de volgende bijzonderheden:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben, onder ultimo September 1848, over de eerste 9 maanden van het jaar zuiver

opgebragt *f* 3,009,712.25, zijnde *f* 1,390,440$\frac{50}{120}$ minder dan in 1846 en *f* 318,138$\frac{47\frac{1}{2}}{120}$ minder dan in 1847, gedurende de eerste negen maanden van die jaren, verkregen is.

De ziekte onder de bevolking in de residentie Madioen is geweken; in de afdeeling Patjitan en in de residentie Japara duurt dezelve nog voort, en heeft zij zelfs in Patjitan vele sterfgevallen veroorzaakt.

De natuurlijke pokken, welke in de residentiën Batavia en Samarang en de afdeeling Buitenzorg zijn uitgebroken, hebben in geene dezer landstreken veel te beteekenen gehad.

Van de westkust van Borneo had men het berigt ontvangen dat, na de installatie van den heer *James Brooke* als gouverneur van Laboean, de Engelsche vlag te Serawak is geheschen en hij sedert dien tijd zijnen invloed aldaar zoekt te vermeerderen. Eene poging zou door hem weldra worden aangewend om eenige Daijaksche stammen van het stroomgebied van Seribas, Sekrang, Baloe en Batang Loepar, die zijnen wil blijven tegenstreven, tot onderwerping te brengen. Over het algemeen schijnt hij de zaken in het Serawaksche op eene vasten voet te willen brengen. Aan een 25tal kleine kongsies was eene belasting opgelegd van 2 thail goud per kongsie, aan welke zij zich waarschijnlijk ongaarne zullen onderwerpen. Hun was aangezegd, dat zij bij weigering het Serawaksche moesten verlaten; de meesten hunner van Sambas afkomstig zijnde, zullen mogelijk velen derwaarts terugkeeren.

Aan de grenzen van de residentie te Palembang is door kwaadwilligen uit de afdeeling Benkoelen een aanval gedaan op de doeson Poeloe Gito; de bewoners, ten getale van 57, hadden zich bijtijds uit dezelve verwijderd, doch de doeson zelve is door de aanvallers in de asch gelegd.

Behalve dit voorval, is de rust in de residentie niet gestoord geworden. Volgens de laatste berigten van Palembang was aldaar alles rustig.

De regentijd was aldaar vroeger dan gewoonlijk ingevallen, hetgeen op de katoenteelt, waaraan kort te voren veel uitbreiding was gegeven, eene nadeelige uitwerking had gehad; in de Pegayan-Koeloe (divisie Ogan) was de geheele aanplant vernield.

In verschillende doesons in de Ampat Lawang en in de Rowas hadden zich de kinderpokken vertoond. Van het aanwezen van zeerovers in de wateren van die residentie was later niets meer vernomen, zoodat het vroeger dienaangaande gegeven berigt van grond ontbloot schijnt te zijn geweest, zoals trouwens dadelijk vermoed is.

Omtrent Bali zijn geene berigten ontvangen van eenig belang. De gezondheidstoestand der bezetting had geene ongunstige verandering ondergaan.

Onder Wonosobo, residentie Baglen, hebben eenige personen, afkomstig uit de residentie Kadoe, zich begeven naar de heilige graven in de dessa Selomerto; eenigen hunner gaven zich den titel van Panumbahan en beweerden in het bezit te zijn van djimats of talismans, welke hen onkwetsbaar en onoverwinnelijk maakten.

Door de zorg van het inlandsch en Europeesch bestuur zijn van de vier hoofdaanleggers drie terstond gevat met een aantal vrouwen en kinderen; de zamengeloopen bevolking droeg slechts hare gebruikelijke wapenen (krissen). De in hechtenis genomen personen zijn overgebragt naar de hoofdplaats Poerworedjo.

Californië, het land der wonderen, waar één enkel mensch tegenwoordig per dag eene waarde van 300 tot 800 dollars aan goud uit den schoot der aarde kan delven; maar niemand het der moeite waard acht om tegen eene belooning van 30 of 40 dollars daags eene hand uit te steken; waar de gouverneur zelfs zijn pot moet koken, omdat hij voor 300 dollars in de maand geen kok kan krijgen; — dat land, waarvan onze lezers misschien wel het eene en andere willen weten, is op de Noord-Westkust van Amerika gelegen en wordt verdeeld in Opper- en Neder-Californië.

Neder-Californië is een Schiereiland, 2200 v. m. groot, met slechts 6000 inwoners. Het strekt zich uit van kaap San Lukas, het zuidelijkste punt, op 23° 6′ N. Br. tot aan de Allerheiligen-baai, en wordt van eene bergketen doorsneden. Het land, hoewel bijkans niet bebouwd, is gansch niet onvruchtbaar, maar brengt alle soorten van granen, groenten, vruchten, olijven enz. voort. Tot beveiliging van de zendelingposten tegen de wilde Indianen, dienen de forten met eene kleine bezetting, presidio's genoemd. Loretto is de hoofdplaats.

Opper-Californie is een smal kustland, 1800 v. m. groot, zich uitstrekkende van de Allerheiligenbaai tot tegen kaap Mendocino. — Het getal der inwoners wordt verschillend opgegeven. — Volgens schrijvers, die gezag hebben, moet het getal blanken, ruim 6000, dat der Indianen, circa 20000 bedragen. — Het land heeft een goed bevochtigden, met zwarte aarde bedekten en zeer vruchtbaren grond. — Veel streken moeten uitmunten door schilderachtige gezigten, en de rijkdom aan rundvee over 't algemeen groot zijn. De hoofdplaats is San Carlas de Monterey, en heeft 600 inwoners.

Men zegt, dat de verborgen schatten van Californië bij toeval ontdekt zijn in de maand Februarij jl., toen men ergens bezig was met de vervaardiging van een houtzaagmolen, die door den stroom des waters zou bewogen worden.

LIEFDEGIFTEN VOOR WERKENDAM EN DE WERKEN.

Bij den ondergeteekende voor de noodlijdenden te *Werkendam* en *De Werken* met veel dank ontvangen:

Eene gift van *f* 1,—, eene dito in goud *f* 5,—, en een pakje waarin: 2 katoenen mans-hembden, 4 dito vrouwen-, 3 dito kinder-, 2 bombazijnen mans-broeken en 3 paar grijze wollen sokken.

BREDA, 27 Januarij 1849.

V. v. GOGH.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, met hare uitdeelingen een aanvang genomen hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BROESE & COMP.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 26 Januarij.

In TARWE ging heden niets om.

ROGGE bij gerijven als voren verkocht: 124 ℔ Pruiss. *f* 156; 125 ℔ Groot-Brab. *f* 152; 119 ℔ Odessa *f* 138; 123 ℔ Overijsselsche *f* 140, op levering.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT bij gerijf als voren: 121 ℔ Amersf. *f* 157.

KOOLZAAD: Groningsch 48 P. vl.; Eider $58\frac{1}{2}$ P. vl.; op 9 Vat, in April 64 P. vl.; Sept. en Oct. $58\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD: N. Riga Zaai-Lijnzaad *f* 15, zeestuk.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $38\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $37\frac{1}{2}$; in Mei eerstk. *f* $36\frac{1}{4}$; Sept. *f* $34\frac{7}{8}$; Oct. *f* 35.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $26\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $25\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 34.

RAAPKOEKEN: *f* 50 à 54. — LIJNKOEKEN: *f* 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 26. JANUARIJ 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	7,10	tot *f*	7,85.
Het dito dito Rogge	» »	4,45	» »	4,65.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	4,55
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,14.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,14.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,22.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,28.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,14.
Een dito pond Boter			»	0,42.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,10	tot *f*	2,50
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof Hout			»	2,50.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Stroiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,00

TWEE HONDERD ZEVENDE STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

3e Trekking No. 12336, *f* 2500; Nos. 6737, 19923, 9479, 9911, ieder *f* 1000.
4e —— No. 18378, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $49\frac{7}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{7}{16}$; 3 pCt. $58\frac{7}{8}$, $59\frac{1}{2}$, $58\frac{7}{8}$; 4 pCt. 77, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$; O. Ind. 4 pCt. $75\frac{7}{8}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $76\frac{7}{8}$; Aand. Rijn Spoorw. $80\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Aand. Holl. Spoorw. 66; België $2\frac{1}{2}$ pCt. 42, $\frac{1}{16}$, 42; Spanje Ardoins $10\frac{15}{16}$, 11; dito van 510 p. st. $10\frac{7}{8}$, 11, $10\frac{7}{8}$; dito onbep. St. $10\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $20\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; Coupon Ardoins $7\frac{1}{4}$, $\frac{7}{8}$; Passieve $3\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$; Portugezen 5 pCt. $27\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; 4 pCt. $28\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Rusl. 5 pCt. $101\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito 1828—29 $101\frac{1}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* 88; Id. bij *Stiegl.* $82\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. $60\frac{7}{8}$; Rolen Certif. 68, 70, 69; Aand. 500 fl. 130; Oostenrijk Metalliek $74\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Louisiana 3 pCt. 86; Braz. 81; Mexiko $26\frac{3}{8}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.